

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ THẨM

**TỔ CHỨC GIÁO DỤC GIỚI TÍNH CHO HỌC SINH
TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG
DÂN TỘC BÁN TRÚ HUYỆN BA BÈ, TỈNH BẮC KẠN
THEO HƯỚNG CÙNG THAM GIA**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ THẨM

**TỔ CHỨC GIÁO DỤC GIỚI TÍNH CHO HỌC SINH
TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG
DÂN TỘC BÁN TRÚ HUYỆN BA BÈ, TỈNH BẮC KẠN
THEO HƯỚNG CÙNG THAM GIA**

**Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8 14 01 14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN VŨ BÍCH HIỀN

THÁI NGUYÊN, 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn: ***“Tổ chức giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở các trường phổ thông dân tộc bán trú huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn theo hướng cùng tham gia”*** là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, ngày 18 tháng 11 năm 2019

Tác giả luận văn
Nguyễn Thị Thâm

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt, với tấm lòng thành kính, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến Phó Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Vũ Bích Hiền, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn Phòng GD&ĐT huyện Ba Bể, Cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh các trường phổ thông dân tộc bán trú THCS Cao Thượng, trường THCS Phúc Lộc huyện Ba Bể cùng phụ huynh học sinh, đại diện các tổ chức ở địa phương hai xã Cao Thượng và Phúc Lộc và bạn bè, người thân đã tạo điều kiện cả về thời gian, vật chất, tinh thần cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các thầy, các cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 18 tháng 11 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thâm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ TỔ CHỨC GIÁO DỤC GIỚI TÍNH CHO HỌC SINH THCS Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ THEO HƯỚNG CÙNG THAM GIA	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Tình hình nghiên cứu về tổ chức giáo dục giới tính ở nước ngoài	6
1.1.2. Nghiên cứu về giới tính và tổ chức giáo dục giới tính ở Việt Nam	9
1.2. Những vấn đề cơ bản về giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở.....	13
1.2.1. Khái niệm về giới, giới tính và giáo dục giới tính	13
1.2.2. Đặc điểm sinh lý và tâm lý học sinh trung học cơ sở và học sinh người dân tộc thiểu số	15
1.2.3. Chương trình giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở	19
1.2.4. Môi trường giáo dục đặc thù của trường phổ thông dân tộc bán trú.....	27
1.2.5. Các lực lượng tham gia giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở trong trường phổ thông dân tộc bán trú	29

1.3. Tổ chức giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở trường phổ thông dân tộc bán trú theo hướng cùng tham gia	32
1.3.1. Khái niệm tổ chức, tổ chức giáo dục giới tính	32
1.3.2. Quan điểm tham gia trong tổ chức giáo dục giới tính ở trường trung học cơ sở	33
1.3.3. Nội dung tổ chức giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở trong trường phổ thông dân tộc bán trú theo hướng cùng tham gia.....	35
1.4. Những yếu tố ảnh hưởng tới hiệu quả tổ chức giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở trường phổ thông dân tộc bán trú.....	40
1.4.1. Sự phát triển của khoa học và bối cảnh hội nhập và tác động của nó tới tổ chức giáo dục giới tính cho học sinh trong nhà trường	40
1.4.2. Những yếu tố ảnh hưởng khác.....	41
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	43
Chương 2: THỰC TRẠNG TỔ CHỨC GIÁO DỤC GIỚI TÍNH CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở CÁC TRƯỜNG DÂN TỘC BÁN TRÚ HUYỆN BA BÈ, TỈNH BẮC KẠN.....	44
2.1. Đặc điểm tình hình các trường phổ thông dân tộc bán trú trung học cơ sở của huyện Ba Bè, tỉnh Bắc Kạn	44
2.1.1. Lịch sử hình thành	44
2.1.2. Quy mô trường lớp các trường phổ thông dân tộc bán trú của huyện Ba Bè.....	45
2.1.3. Đặc điểm giáo viên, học sinh	46
2.1.4. Cơ sở vật chất phục vụ sinh hoạt bán trú và dạy học	47
2.1.5. Đặc điểm tình hình giáo dục các trường phổ thông dân tộc bán trú ở huyện Ba Bè.....	48
2.1.6. Đội ngũ cán bộ quản lý.....	48
2.2. Tổ chức khảo sát.....	49
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	49
2.2.2. Mẫu khảo sát.....	49
2.2.3. Nội dung khảo sát	49

2.2.4. Công cụ khảo sát.....	50
2.2.5. Phương thức xử lý số liệu.....	50
2.3. Thực trạng hoạt động giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở các trường phổ thông dân tộc bán trú huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn theo hướng cùng tham gia	51
2.3.1. Thực trạng thực hiện chương trình giáo dục giới tính cho học sinh	51
2.3.2. Thực trạng mức độ tham gia của các lực lượng giáo dục	63
2.3.3. Thực trạng môi trường giáo dục ở các trường PTDTBT	66
2.4. Thực trạng tổ chức hoạt động giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở các trường phổ thông dân tộc bán trú huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn theo hướng cùng tham gia	70
2.4.1. Thực trạng tổ chức các lực lượng xây dựng chương trình giáo dục giới tính cho học sinh	70
2.4.2. Thực trạng phối hợp các nguồn lực tham gia vào thực hiện chương trình giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở trường phổ thông dân tộc bán trú	74
2.4.3. Thực trạng phối hợp các lực lượng xây dựng môi trường văn hoá lành mạnh trong trường phổ thông dân tộc bán trú để giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở.....	79
2.5. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng tới tổ chức giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở các trường phổ thông dân tộc bán trú huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn	81
2.6. Đánh giá chung về thực trạng tổ chức hoạt động giáo dục giới tính cho HS THCS ở các trường PTDTBT huyện Ba Bể,tỉnh Bắc Kạn.....	86
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	90
Chương 3: BIỆN PHÁP TỔ CHỨC GIÁO DỤC GIỚI TÍNH CHO HỌC SINH THCS Ở CÁC TRƯỜNG PTDTBT HUYỆN BA BỂ, TỈNH BẮC KẠN THEO HƯỚNG CÙNG THAM GIA	91
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	91
3.1.1. Nguyên tắc bảo đảm tính thực tiễn.....	91

3.1.2. Nguyên tắc bảo đảm tính khả thi.....	91
3.1.3. Nguyên tắc bảo đảm tính phù hợp.....	91
3.1.4. Nguyên tắc bảo đảm tính đồng bộ.....	91
3.2. Các biện pháp tổ chức giáo dục giới tính cho học sinh trung học cơ sở ở các trường phổ thông dân tộc bán trú huyện Ba Bê, tỉnh Bắc Kạn theo hướng cùng tham gia	92
3.2.1 Tổ chức nâng cao nhận thức, năng lực cho cán bộ, giáo viên, phụ huynh, HS và các tổ chức đoàn thể ở địa phương về giáo dục giới tính.....	92
3.2.2. Tổ chức cho các giáo viên lồng ghép các nội dung giáo dục giới tính trong chính khóa và tăng cường hoạt động ngoại khóa về giáo dục giới tính.	95
3.2.3. Cho học sinh cùng tham gia vào các hoạt động lập kế hoạch, tổ chức thực hiện giáo dục giới tính	96
3.2.4. Thành lập tổ tư vấn học đường để huy động các lực lượng bên trong, bên ngoài nhà trường cùng tham gia thực hiện kế hoạch giáo dục giới tính cho học sinh của nhà trường.....	99
3.3. Môi quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	106
3.4. Khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất....	106
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	110
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	111
1. Kết luận.....	111
1.1. Về mặt lí luận.....	111
1.2. Về kết quả nghiên cứu thực trạng.....	111
1.3. Về các biện pháp đề xuất.....	112
2. Khuyến nghị.....	113
2.1. Đối với Phòng giáo dục	113
2.2. Đối với các trường phổ thông dân tộc bán trú.....	113
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	114
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
BP	Biện pháp
CBQL	Cán bộ quản lý
CT	Cấp thiết
DS-KHHGD	Dân số - kế hoạch hóa gia đình
DS-SKSS	Dân số - sức khỏe sinh sản
GD	Giáo dục
GDCD	Giáo dục công dân
GD-ĐT	Giáo dục- đào tạo
GDGT	Giáo dục giới tính
GV	Giáo viên
HĐNGLL	Hoạt động ngoài giờ lên lớp
HS	Học sinh
KCT	Không cấp thiết
KKT	Không khả thi
KT	Khả thi
PHHS	Phụ huynh học sinh
PTDTBT	Phổ thông dân tộc bán trú
RCT	Rất cấp thiết
RKT	Rất khả thi
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Ví dụ Kế hoạch môn Địa lý 9	35
Bảng 2.1. Quy mô trường lớp các trường PTDTBT huyện Ba Bể.....	46
Bảng 2.2. Cơ cấu giáo viên phân theo môn học của các trường phổ thông dân tộc bán trú trung học cơ sở của huyện Ba Bể.....	46
Bảng 2.3. Giáo viên phân theo trình độ chuyên môn.....	46
Bảng 2.4. Học sinh phân theo dân tộc của các trường PTDTBT THCS của huyện Ba Bể	47
Bảng 2.5. Kết quả xếp loại học lực, hạnh kiểm năm học 2017 - 2018 của các trường PTDTBT huyện Ba Bể (%).....	48
Bảng 2.6. Chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý của các trường PTDTBT ở huyện Ba Bể, giai đoạn 2016-2018.....	48
Bảng 2.7. Đối tượng khảo sát	49
Bảng 2.8. Nhận thức về tầm quan trọng của mục tiêu GDGT cho học sinh.....	52
Bảng 2.9. Các môn và các bài có nội dung giáo dục giới tính	53
Bảng 2.10. Thực trạng giáo viên thực hiện chương trình giáo dục giới tính	54
Bảng 2.11. Mức độ thực hiện các nội dung GDGT trong trường học	55
Bảng 2.12. Quan điểm của giáo viên về các hình thức GDGT đã triển khai....	57
Bảng 2.13. Nguồn cung cấp kiến thức giáo dục giới tính cho học sinh.....	59
Bảng 2.14. Phương pháp giáo dục giới tính được sử dụng ở các trường PTDTBT.....	60
Bảng 2.15. Khảo sát nhận thức của học sinh về giáo dục giới tính	61
Bảng 2.16. Thái độ của học sinh với hoạt động GDGT	63
Bảng 2.17. Mức độ tham gia của các lực lượng bên trong nhà trường tới giáo dục giới tính qua các hoạt động nội và khóa ngoại khóa của các trường PTDTBT	64
Bảng 2.18. Thực trạng mức độ tham gia của các lực lượng bên ngoài nhà trường đối với công tác GDGT cho học sinh.....	65